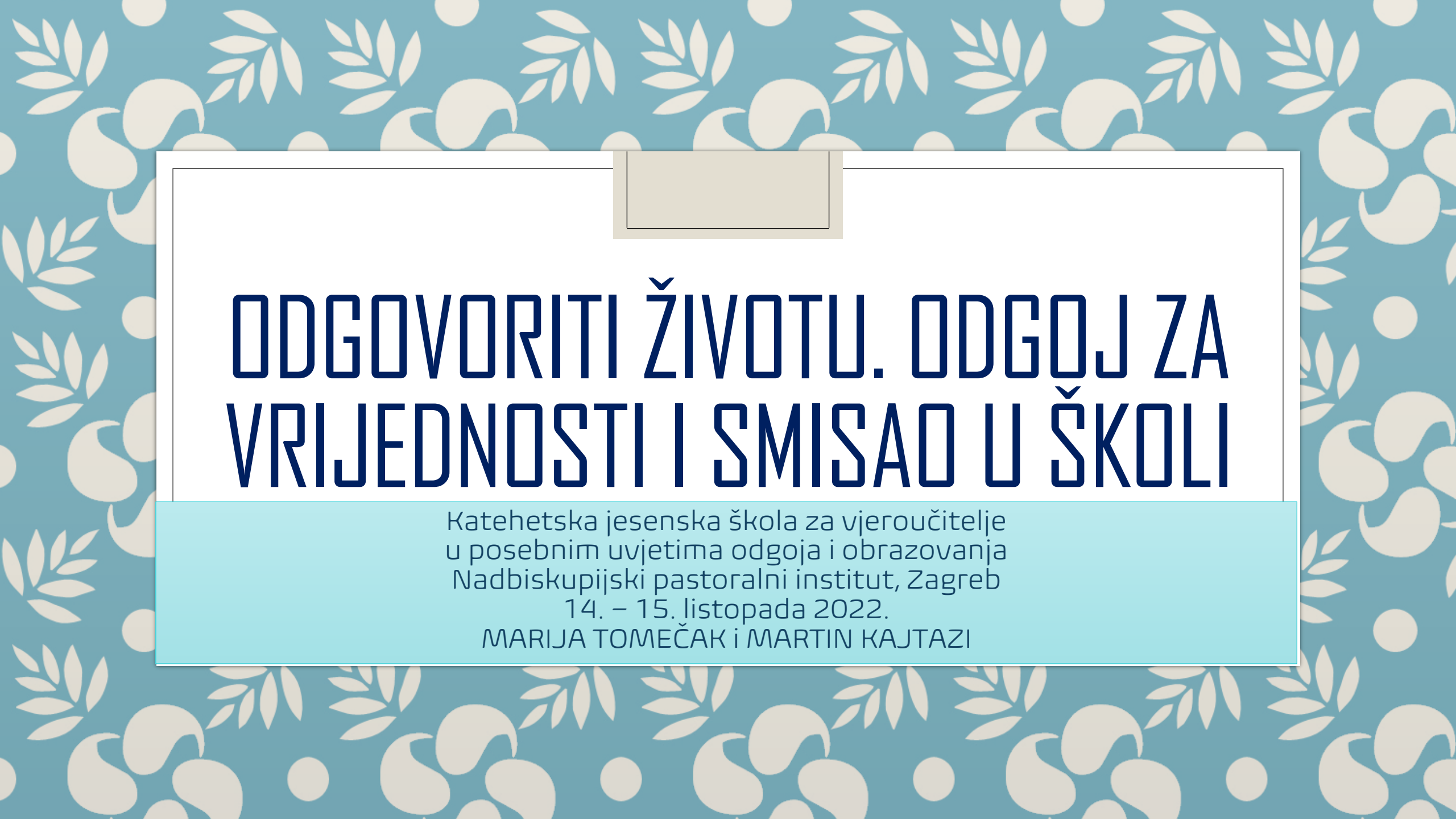

ODGOVORITI ŽIVOTU. ODGOJ ZA VRIJEDNOSTI I SMISAO U ŠKOLI

Katehetska jesenska škola za vjeroučitelje
u posebnim uvjetima odgoja i obrazovanja
Nadbiskupijski pastoralni institut, Zagreb
14. – 15. listopada 2022.
MARIJA TOMEČAK i MARTIN KAJTAZI

MOTIVACIJSKI VIDEO

Što se to mene tiče?

A stack of several books is shown, with the top book open. The pages are yellowed with age. The background is a blurred image of a library or bookstore, with many other books visible on shelves.

SADRŽAJ

Uvod

Logoterapija, logopedagogija

Odgoj za smisao

Odgoj za vrijednosti

Ideje za realizaciju radionica o
vrijednostima

Zaključak

Evaluacija

ŠTO VIDIŠ NA
OVOJ
FOTOGRAFIJI?

LOGOTERAPIJA = liječenje smislom

❖ Psihoterapijski pravac

❖ Pitanje o smislu

- Ne postavljamo mi životu pitanja,
već život nama postavlja pitanja.

- Naše pitanje ne bi smjelo glasiti:

Zašto mi je tako teško?

Zašto je sve tako nepravedno, teško, prijeteće?

❖ Trebalo bi glasiti:

Na što me ova situacija izaziva?

Što od mene traži?

Zbog čega bih trebao živjeti?

Zbog čega bih trebao izdržati patnju?

LOGOTERAPIJA = liječenje smislom

- ❖ „Usprkos svemu, kažem životu: Da!”
- ❖ **Antropologija** – Tri čovjekove dimenzije:
 - a) Tjelesna
 - b) Psihička
 - c) Duhovna
- ❖ Sudbinsko slobodno
- ❖ Optimizam prošlosti
- ❖ *„Posljednja sloboda je odabir vašeg stava.”*
Viktor Frankl

iz pera logoterapeuta...

„Najbolje sredstvo za prevenciju bolesti
i očuvanje zdravlja je smislena životna zadaća.“
Viktor E. Frankl

Ljubav kod ljubećeg povećava ljudski odjek za obilje
vrijednosti. Otvara ga za svijet u obilju vrijednosti,
za cijeli „svemir vrednota“.
Elisabeth Lukas

„Svaki čovjek ima krila, sklopljena kao kišobran,
u futroli iza leđa, spremna za kišni dan.“
Jura Stublić

POTREBA LOGOPEDAGOGIJE

„logoterapije u odgoju i obrazovanju“

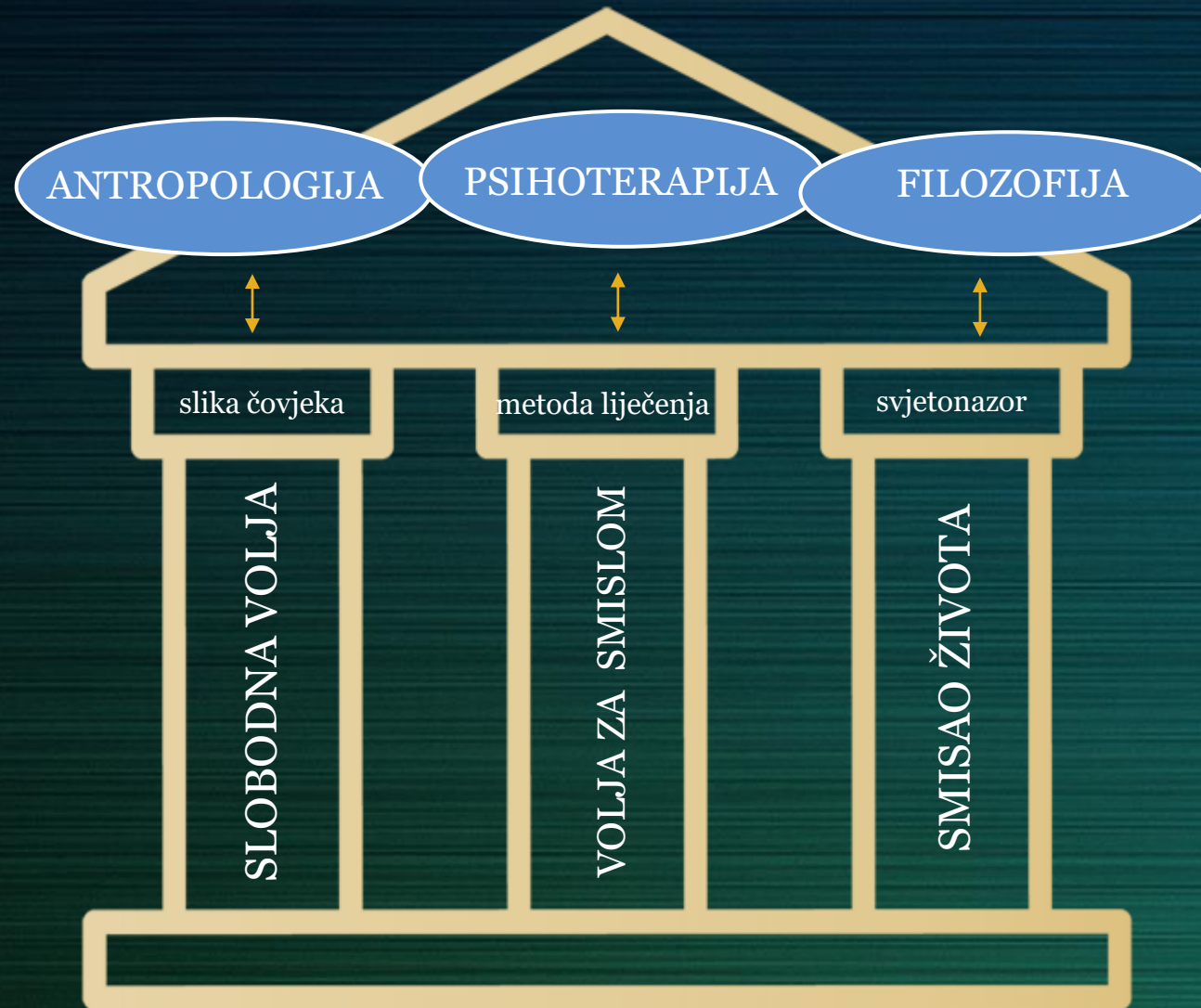

- ✓ Pojava egzistencijskog vakuuma
- ✓ Pojava noogene neuroze
- ✓ Narušeno mentalno zdravlje djece i mladih
- ✓ Prevencija budućih psihičkih poteškoća i bolesti
- ✓ Odgojna metoda i nužnost
- ✓ Konkretna primjena logoterapije

ODGOJ ZA SMISAO

TRI STUPA LOGOTERAPIJE

Što znači *smisleno* djelovati?

- *ad situationem* (smisao trenutka)
- *ad personam* (osobni)
- smisleni izbor je onaj koji je **NAJBOLJI MOGUĆI** za sve sudionike
- „zvjezdica na nebu mogućnosti izbora“
- trebamo otkriti najsajniju (**najsmisleniju**) **zvjezdicu u svoj život** gdje će ostati neprolazna i pripadati istini o nama samima – sve što smo jednom odabrali „ovjekovječuje“ se
- „Umijeće života upravo je u tomu da od svih mogućnosti pronađemo onu koja najviše zaslužuje da bude ostvarena, da posegnemo za njom i da ju ostvarimo.“
E. Lukas

Smisao trenutka – cjelokupni smisao

ODGOJ ZA VRIJEDNOSTI

Dekalog u logoterapijskom prijevodu (dr. Elisabeth Lukas)

1. Zapovijed: Ne smiješ izgubiti odnos prema transcendenciji.
2. Zapovijed: **U sebi moraš sačuvati prijemчивost za vrijednosti.**
3. Zapovijed: Povremeno moraš intimno razgovarat udvoje sa svojom savješću.
4. Zapovijed: Svojim roditeljima trebaš oprostiti pogreške koje su počinili na tebi.
5. Zapovijed: Bezuvjetno moraš potvrđivati smislenost života.
6. Zapovijed: Užitak moraš shvatiti kao uzgredno djelovanje samog čina ljubavi.
7. Zapovijed: Ono što je tvoje moraš samo uzimati za sebe i preuzimati na sebe.
8. Zapovijed: Međuljudsku patnju ne smiješ u svijet proširivati.
9. Zapovijed: Moraš paziti na zajedništvo obitelji i čuvati ga.
10. Zapovijed: Ne smiješ ustrajati na glagolu imati, nego na glagolu biti.

VRIJEDNOSTI KAO PUT KA SMISLU

Tip vrijednosti

Vrijednosti – put prema smislu života

Stvaralačke vrijednosti
otkrivaju djetetu
radost stvaranja

Doživljajne vrijednosti
otvaraju mu oči za ljepotu

Vrijednosti stava
stav se stvara u odnosu na
životne izazove koji su
postavljeni pred dijete
(stav prema patnji, krivnji, smrti)

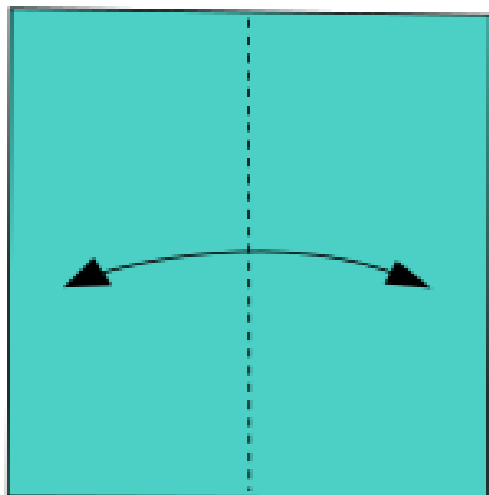
*„Čovjeku možete oduzeti sve osim posljednje od ljudskih sloboda –
a to je odabir vlastitog stava u bilo kakvim okolnostima.“*

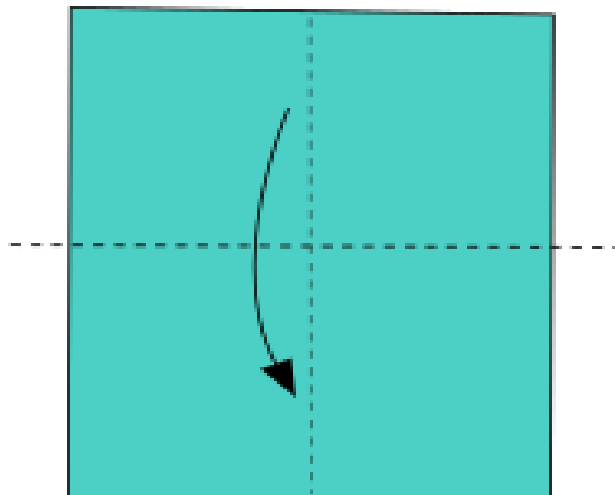
RADNI ZADATAK

Nismo mi ti koji životu
postavljamo pitanja,
već život nama
postavlja pitanja.

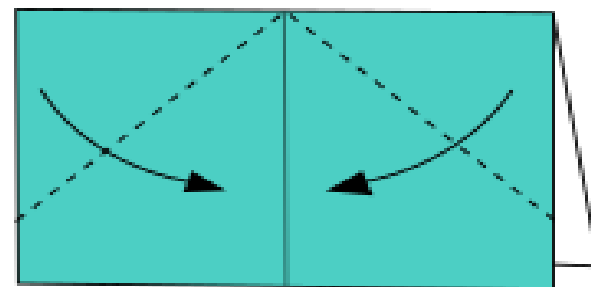
*KOJE JE PITANJE
MENI POSTAVLJENO?*

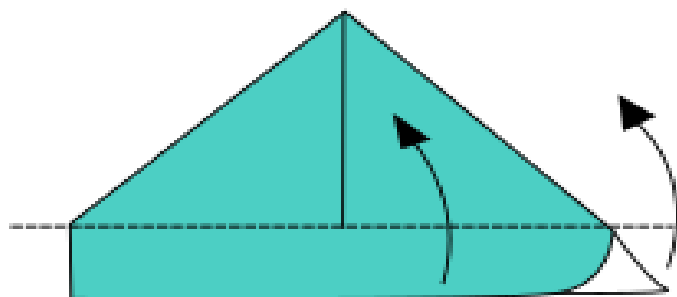
1 Okomito presavinite
papir i otvorite ga

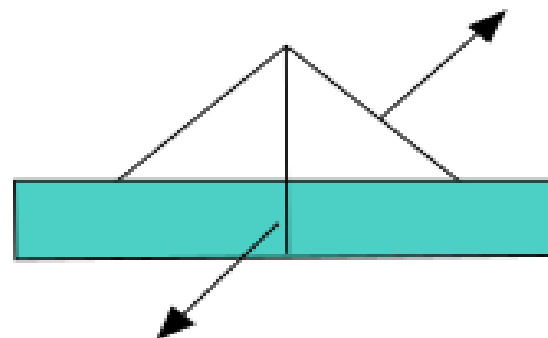
2 Vodoravno presavinite
papir i otvorite ga

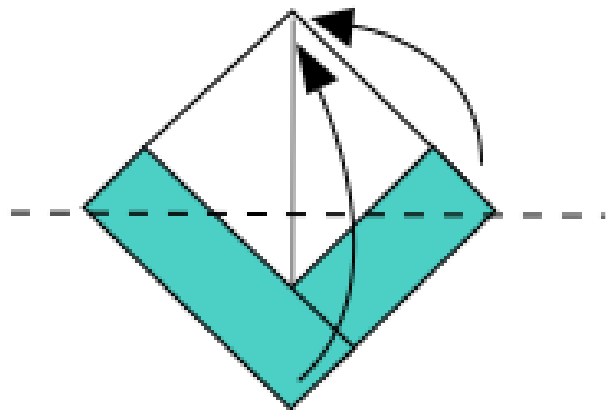
3 Rubove presavinite
prema sredini papira

4 Presavinite gornji sloj papira prema
gore. Učinite isto s donjim slojem.

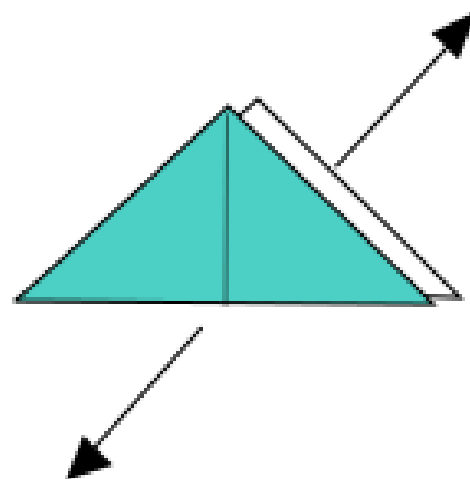

5 Izvucite strane, poravnajte ih i spljoštite

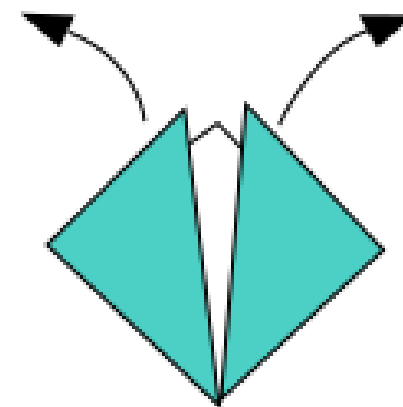
6

Gornji papir savijte prema gore. Isto učinite sa zadnjom stranom.

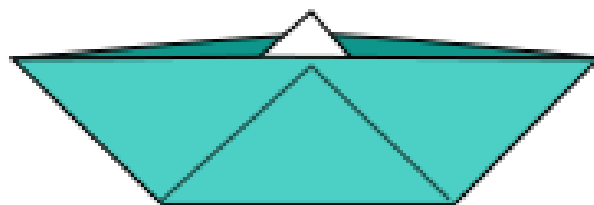
7

Izvucite strane i zaravanjte ih

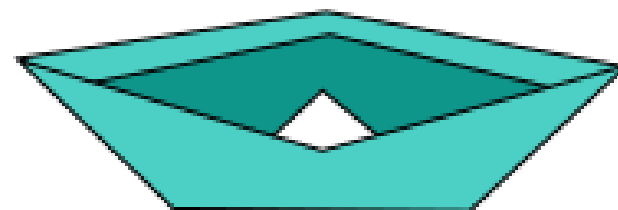
8

Pažljivo povucite gornje krajeve prema van i oblikujte brodić

9

Dobro spljoštite i prodite još jednom po rubovima

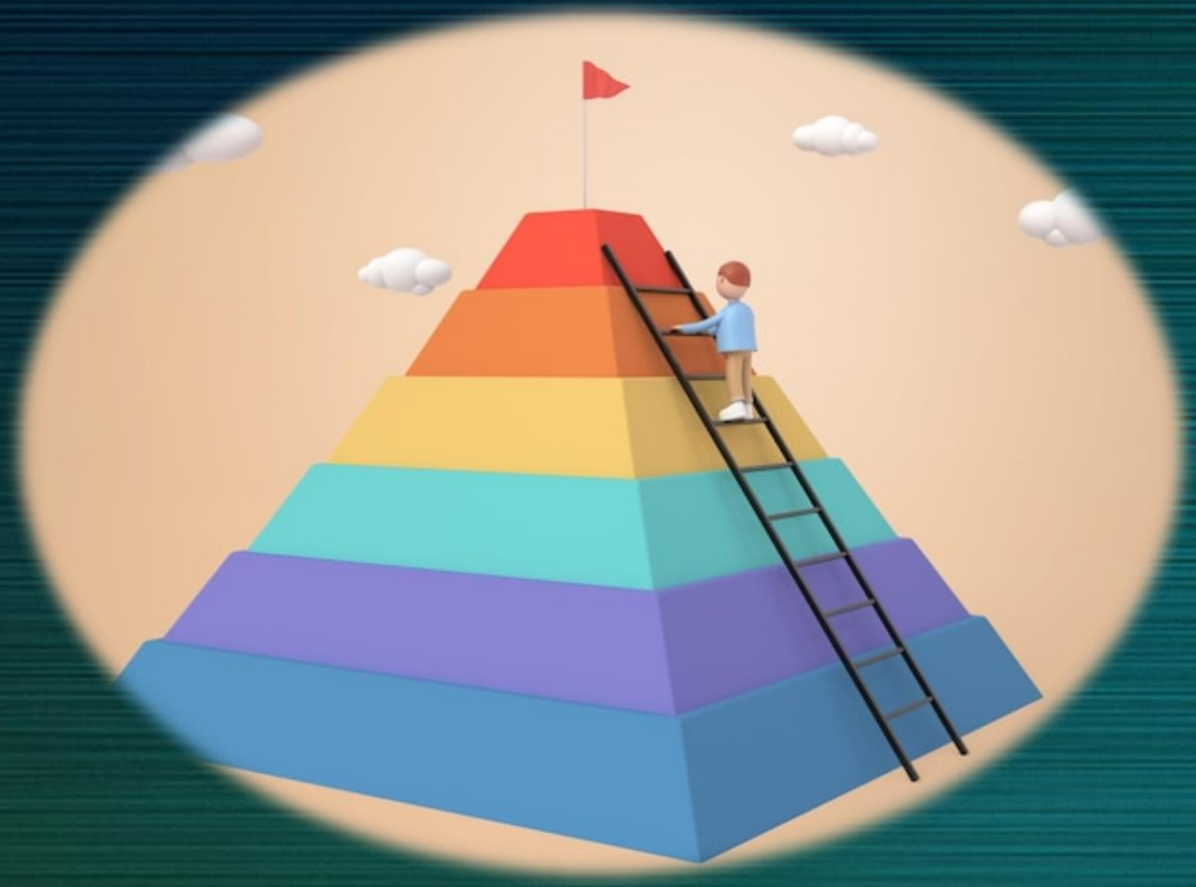

10

Zatim pažljivo otvorite rubove kako bi dobili oblik brodića. I to je to.

VRIJEDNOSTI KAO PUT KA SMISLU

Postavljanje ljestvice vrijednosti

VRIJEDNOSTI KAO PUT KA SMISLU

Put otkrivanja smisla

VRIJEDNOST	IZAZOVI	STAV	SMISLENA MOGUĆNOST	KONKRETNA ODLUKA
OBITELJ	➤ Nedostatak međusobne strpljivosti i razumijevanja ➤ Osjećaj da nismo u obitelji potrebni	➤ Stalna svađa bitno narušava sreću u obitelji ➤ Svatko u obitelji je nezamjenjiv i poseban	➤ Pronaći konstruktivnije načine za razgovor ➤ Svakodnevno zahvaljivati za obitelj...	➤ Razgovor bez afekata, jutarnja kava ➤ Podijeliti zadatke svim članovima obitelji sukladno potrebama
RELIGIJA	➤ Osjećaj malodušja i odbačenosti od Boga	➤ Krive slike o Bogu i vlastitom odbacivanju kao uzrok malodušja	➤ Posvetiti više vremena molitvi i razvijanju osobnog odnosa s Bogom ➤ Zahvalnost	➤ Svakodnevno 15. min. odvojiti vrijeme za molitvu ➤ Dnevnik zahvalnosti

PRIMJER RADIONICA na temu VRIJEDNOSTI

*Pa ipak, naš si otac, Bože:
mi smo glina, a ti si naš lončar –
svi smo mi djelo ruku tvojih.*

(Iz 64,7)

Opomena

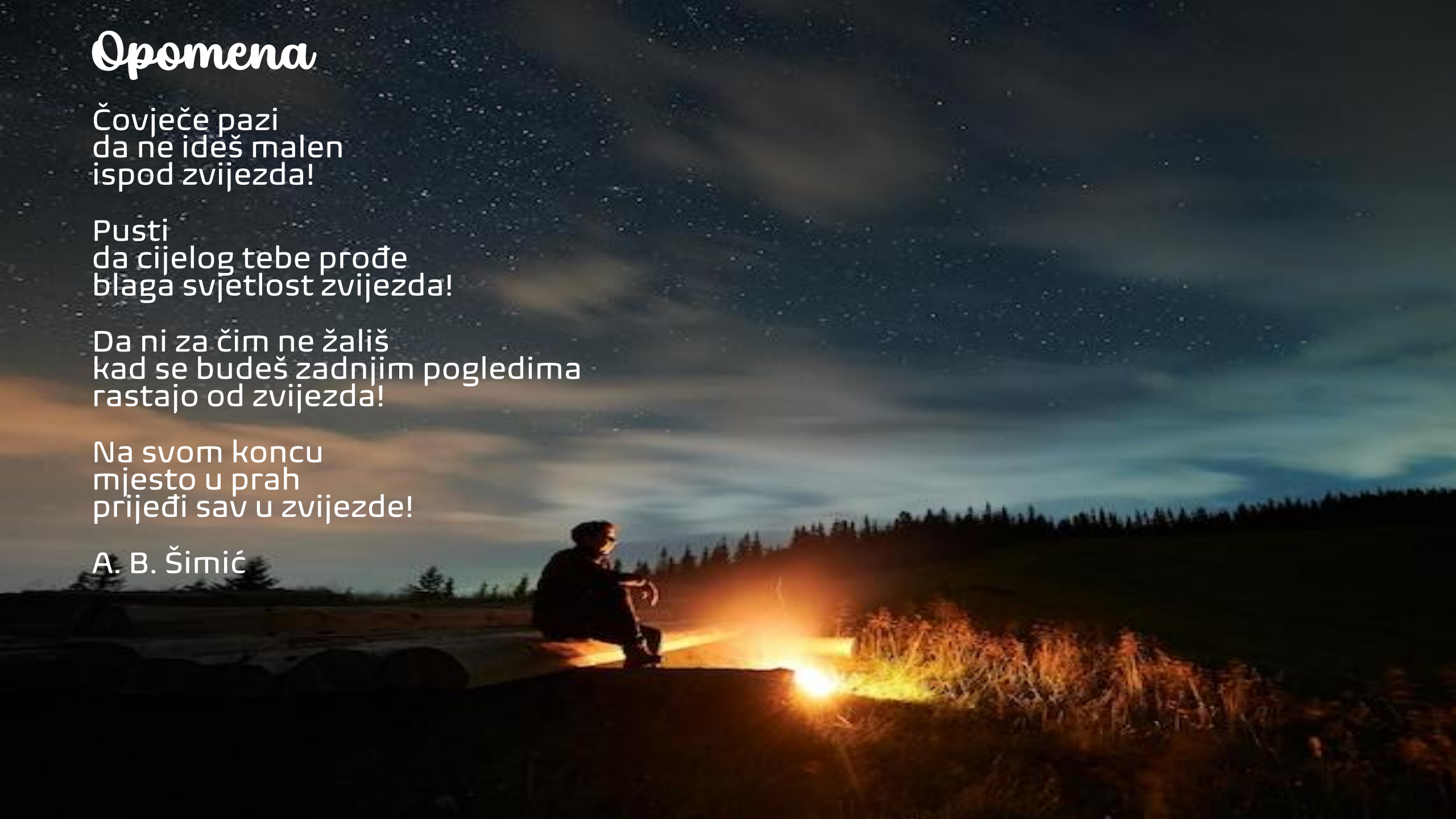
Čovječe pazi
da ne ideš malen
ispod zvijezda!

Pusti
da cijelog tebe prođe
blaga svjetlost zvijezda!

Da ni za čim ne žališ
kad se budeš zadnjim pogledima
rastajo od zvijezda!

Na svom koncu
mjesto u prah
prijedi sav u zvijezde!

A. B. Šimić

Što je tebi potrebno
da dotakneš nebo?

Jessica Cox
https://www.upim.hr/jessica_cox_hrv_ppt

ZAKLJUČAK i EVALUACIJA

„... odgovornost čovjeka je nešto strašno, ali u isto vrijeme nešto *divno!* *Strašno* je znati da sam u svakom trenutku odgovoran za bližnjega; da je svaka odluka, od najmanje do najveće, odluka 'za svu vječnost'; da u svakom trenutku jednu mogućnost, upravo najbolju mogućnost u tom trenutku iskoristim ili potrošim...

Ipak je divno znati da je vlastita budućnost i budućnost stvari i ljudi oko mene – u svakom trenutku ovisna o mojoj odluci. To što spoznam u tom trenutku i to što 'dozovem u život', to postaje stvarnost zaštićena od prolaznosti i propadanja.”

Viktor Frankl, *Liječnik i duša*

Papa Pavao VI.

„Smatram da se valja
oprostiti velikim i
jednostavnim činom
priznavanja, pa čak i
zahvalnosti: jer usprkos
mukama koje nosi,
mračnim tajnama,
patnjama i kobnoj
prolaznosti, ovaj je smrtni
život prekrasna činjenica,
uvijek novo i dirljivo čudo,
događaj pred kojim vrijedi
klicati u radosti i slavi:

ŽIVOT, LJUDSKI ŽIVOT!”

HVALA NA PAŽNJI I EVALUACIJI

FOTOGRAFIJE: freepik

